

magazín pro zdravý životní styl, www.vimcojim.cz

[O zdraví](#) 3. 5. 2018 | Mgr. Eva Kloučková

Aktivita klíšťat roste a onemocnění přibývá. Chráníte se?

URL článku: magazin/clanky/o-zdravi/Aktivita-klisat-roste-a-onemocneni-pribyva.-Chranite-se__s10012x10949.html

V roce 2017 bylo v České republice hlášeno 687 onemocnění klíšťovou encefalitou, tj. o 122 onemocnění více, než tomu bylo v roce 2016. Statistické údaje ukazují, že vzrůstající trend je již od roku 2015 .

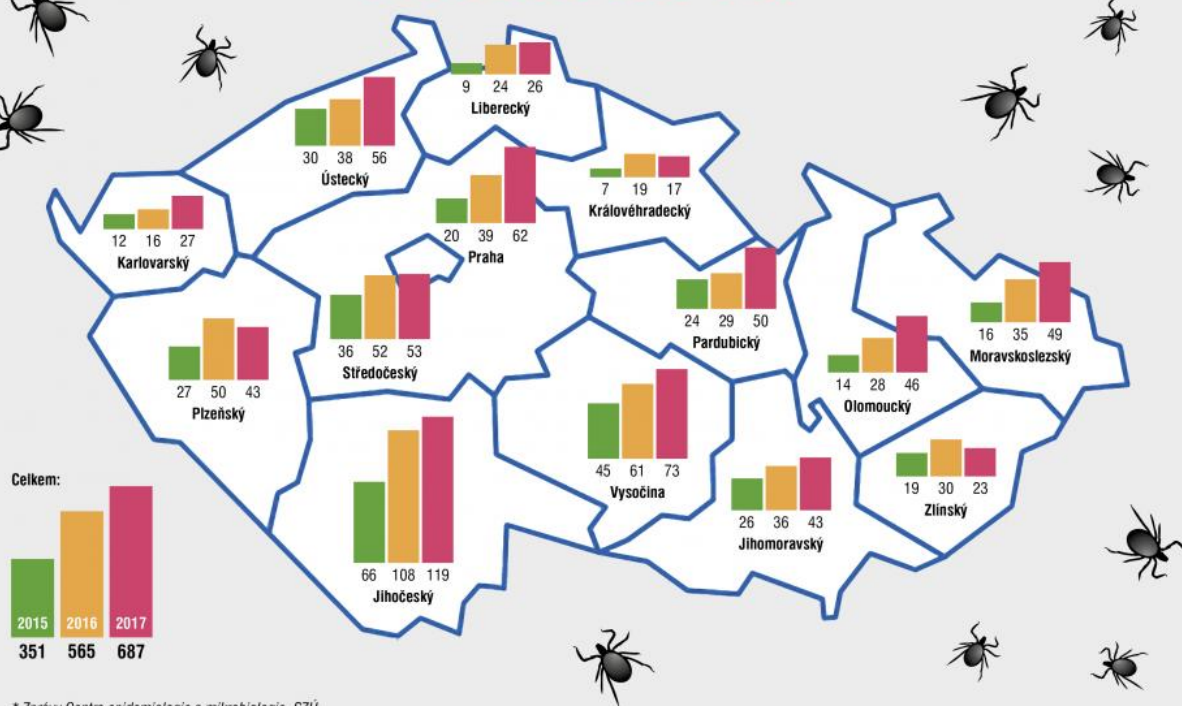

Aktivita klíšťat roste a nemocí přibývá

Relativně mírné zimy, kdy teploty pod bod mrazu klesnou jen na pár dní, a vlhké jaro a podzim vytváří optimální podmínky pro rozmnožování a aktivitu klíšťat. To se následně odráží i v množství osob, které se nakazí klíšťovou encefalitidou a lymeskou boreliózou. **„Česká republika zůstává na prvním**

místě v počtu nakažených klíšťovou encefalitidou v Evropě a po loňském roce se ten nárůst ještě zvýrazní. Problémem do budoucna je skutečnost, že se infikovaná klíšťata dostávají do nových oblastí, stále blíže k lidem a vyskytují se už ve všech krajích ČR,“ říká docent MUDr. Rastislav Maďar, Ph.D., člen Evropské pracovní skupiny pro klíšťovou encefalitidu.

POČET NAKAŽENÝCH OSOB KLÍŠŤOVOU ENCEFALITIDOU V ROCE 2015–2017 V ČR*

* Zprávy Centra epidemiologie a mikrobiologie, SZÚ

Co byste měli vědět:

- přenašeči infekce se vyskytují ve všech krajích ČR, jsou v přírodě, městské zeleni i v zahradách

- v počtu onemocnění klíšťovou encefalítidou jsme na prvním místě v Evropě
- před onemocněním není přirozeně chráněná žádná věková skupina obyvatel, ohrožený je každý člověk pohybující se v přírodě
- neúčinnější prevencí je očkování

Co je klíšťová encefalítida

Klíšťová encefalítida je virové onemocnění způsobené nejčastěji přisátím infikovaného klíšťete. K nákaze může dojít i konzumací nepasterizovaného (tepelně neupraveného) mléka, které pochází od nakažených zvířat, a

výrobků z něho vyrobených. Tento přenos je však méně častý. Virus se po přisátí infikovaného klíšťete dostává nejprve do buněk v bezprostředním okolí rány, během krátké doby proniká do mízních uzlin, kde se pomnoží a poté putuje do různých částí a orgánů v těle.

- **Nejzávažnější následky má mít přítomnost viru v centrálním nervovém systému.**

Onemocnění klíšťovou encefalitidou má většinou dvoufázový průběh. Vstupem viru do lidského organismu počíná inkubační doba, která trvá v průměru 7 – 14 dní, někdy se však může prodloužit až na měsíc. První fáze onemocnění **připomíná běžnou virózu, což stěžuje včasné stanovení diagnózy.**

Druhá fáze často nastupuje horečkami a v různé intenzitě se rozvíjí příznaky postižení centrálního nervového systému, jako např. bolest hlavy, světloplachost, tuhost svalstva šíje, **poruchy paměti, dezorientace, poruchy spánku, závratě či svalový třes. Onemocnění může zanechat velmi vážné doživotní následky.**

Borelióza & encefalitida

Klíšťata nejčastěji přenášejí dvě onemocnění. **Lymeskou boreliózu a klíšťovou encefalitidu.**

Lymeská borelióza je bakteriální onemocnění, které je léčitelné antibiotiky.

Klíšťová encefalitida je virová nákaza a účinná specifická léčba u ní stále není k dispozici, antibiotika na virus žádný efekt nemají. Terapie se zaměřuje pouze na mírnění příznaků probíhající infekce a s nákazou si musí poradit organismus sám vlastními silami. Infekce zasahuje centrální nervový systém a může vést k trvalé invaliditě nebo způsobit úmrtí. **„Infikovaná klíšťata se vyskytují v lesích, ale i v městských parcích či na zahrádkách rodinných domů, chat a chalup. Riziko setkání s infikovaným klíštětem tak hrozí při běžných aktivitách, jako je zahradničení, venčení psa, houbaření, při odpočinku v parku ale i při sportech provozovaných venku či v přírodě,“** vysvětluje docent MUDr. Rastislav Maďar.

Před klíšťovou encefalitidou není přirozeně chráněná žádná věková skupina obyvatel. Nejúčinnější prevencí je očkování, které pomáhá před onemocněním chránit. **„Většina rodičů se snaží chránit vakcinací svoje děti, což je v pořádku. Dospělí však zapomínají na to, že i oni by se měli nechat naočkovat. Průběh klíšťové encefalitidy u dospělého člověka totiž bývá vážnější než u dětí,“** varuje docent Maďar. Doporučuje se také používání repelentů, klíště se však může zachytit na oblečení a podlézt konec rukávu či kalhot, s kůží nastříkanou repelentem tak nemusí přijít vůbec do kontaktu.

Vědomé riziko fatálních následků

Poslední průzkum ukazuje, že Češi si jsou rizika klíšťové encefalitidy vědomi, ve věkové skupině 25-44 let je informováno 96 procent dotazovaných . S proočkovaností samotnou je to však již horší: stávajících 24 % při tak značném rozšíření nemoci nepostačuje. Nejvíce zodpovědní jsou lidé ve věku 18-24 let, kde je očkovaných 36 lidí ze sta, a po nich následují děti a dospívající do 19 let s 29 procenty proočkovanosti. Naopak nejméně očkovaných je ve věku 55-64 let, kdy se proti klíšťové encefalitidě aktivně chrání jen 15 procent populace. **„Přitom právě u starších pacientů bývají následky onemocnění nejhorší, včetně fatálních případů,“** upozorňuje lékař.

Nejúčinnější prevencí zůstává očkování

Klíšťata jsou aktivní po dobu všech jarních, letních a podzimních měsíců. „Očkování je možné po celý rok, nejsou měsíce, kdy by nemělo účinek, či by bylo zbytečné. Vakcinace probíhá ve třech základních dávkách, již po druhé dávce nastupuje vysoký ochranný účinek. Přeočkování je doporučováno po třech či pěti letech v závislosti na věku a použité vakcíně,“ dodává docent Maďar. Podle období, kdy se očkování zahájí, lékař doporučí buď klasické, nebo zkrácené vakcinační schéma.

Dospělí i děti se mohou nechat očkovat u svého praktického lékaře nebo v očkovacím centru. Cena jedné dávky vakcíny je zhruba 800 korun, na očkování přispívají zdravotní pojišťovny až do výše 1500 korun.

- vakcinace je možná po celý rok
- očkovat se mohou děti od 1 roku i dospělí všech věkových skupin
- základní vakcinace je ve třech dávkách, ochrana nastupuje už po druhé dávce
- následné přeočkování se aplikuje po třech až pěti letech
- na očkování přispívají v rámci preventivních programů zdravotní pojišťovny, čerpat můžete až 1500 korun ročně

Copyright © 2024

Vím, co jím a piju, o.p.s., www.vimcojim.cz